Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 9. júla 2026*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Štátna pomoc – Článok 107 ods. 1 ZFEÚ – Daň z pridanej hodnoty – Oslobodenie od dane v prípade plnení poskytovaných medzi podnikmi vykonávajúcimi prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia – Prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania – Pojem ‚pomoc' – Výhoda – Selektivita – Návrh na obmedzenie časových účinkov rozsudku"

Vo veci C-360/25 [Schoger II] [i],

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd, Rakúsko) z 30. mája 2025 a doručený Súdnemu dvoru 30. mája 2025, ktoré súvisí s konaním:

*****X*****

proti

**Finanzamt für Großbetriebe,**

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory F. Biltgen, sudcovia I. Ziemele, A. Kumin, S. Gervasoni (spravodajca) a M. Bošnjak,

generálny advokát: A. Biondi,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– ***X***, v zastúpení: P. Goeth, Rechtsanwalt,

– rakúska vláda, v zastúpení: F. Koppensteiner, splnomocnený zástupca,

– Európska komisia, v zastúpení: M. Farley a L. Wildpanner, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

[i] Názov tejto veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 107 ZFEÚ.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi rakúskou spoločnosťou ***X*** a Finanzamt für Großbetriebe (Daňový úrad pre veľké podniky, Rakúsko) (ďalej len „daňový úrad“) vo veci platobných výmerov z dane z pridanej hodnoty (DPH), ktoré dostala ***X*** za obdobie od roku 2013 do roku 2017 (ďalej len „sporné zdaňovacie obdobie“).

### Právny rámec

#### *Právo Únie*

3 Článok 107 ods. 1 ZFEÚ stanovuje:

„Ak nie je zmluvami ustanovené inak, pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.“

4 Odôvodnenie 5 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 2006, s. 1; ďalej len „smernica o DPH“) uvádza:

„Systém DPH je najjednoduchší a najneutrálnejší, keď sa daň vyberá čo najvšeobecnejším spôsobom a keď sa vzťahuje na všetky stupne výroby a distribúcie, ako aj na poskytovanie služieb. Je preto v záujme vnútorného trhu a členských štátov prijať spoločný systém, ktorý sa vzťahuje aj na maloobchod.“

5 Článok 131 tejto smernice, ktorým sa uvádza jej hlava IX s názvom „Oslobodenie od dane“, stanovuje:

„Oslobodenia od dane ustanovené v kapitolách 2 až 9 sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia Spoločenstva a v súlade s podmienkami, ktoré členské štáty stanovia na účely zabezpečenia správneho a jednoznačného uplatňovania tohto oslobodenia od dane a na účely predchádzania akýmkoľvek možným daňovým únikom, vyhýbaniu sa dani alebo zneužitiu dane.“

6 Článok 135 ods. 1 uvedenej smernice stanovuje:

„1. Členské štáty oslobodia od dane tieto transakcie [činnosti – *neoficiálny preklad*]:

a) poisťovacie a zaisťovacie transakcie vrátane súvisiacich služieb poskytovaných poisťovacími maklérmi a poisťovacími agentmi;

b) poskytovanie a dojednávanie úverov a správa úverov osobou, ktorá ich poskytla;

c) dojednávanie a prevzatie úverových záruk alebo inej záruky za peňažný záväzok, ako aj správa úverových záruk osobou, ktorá úver poskytla;

d) transakcie vrátane dojednávania týkajúceho sa vkladov, bežných účtov, platieb, prevodov platieb, dlhov, šekov a iných obchodovateľných nástrojov s výnimkou vymáhania dlhov;

e) transakcie vrátane dojednávania týkajúceho sa devíz, bankoviek a mincí používaných ako zákonné platidlo s výnimkou zberateľských mincí a bankoviek, t. j. zlatých, strieborných alebo iných kovových mincí, ako aj bankoviek, ktoré sa bežne nepoužívajú ako zákonné platidlo alebo ktoré sú predmetom numizmatického záujmu;

f) transakcie vrátane dojednávania s výnimkou správy a úschovy týkajúce sa akcií, podielov v spoločnostiach a združeniach, dlhopisov a iných cenných papierov s výnimkou cenných papierov zakladajúcich právny nárok na tovar a práv alebo cenných papierov uvedených v článku 15 ods. 2;

g) správa podielových fondov, ako ich definovali členské štáty;

…“

7 Článok 168 smernice o DPH, ktorý spresňuje rozsah práva na odpočítanie dane, stanovuje, že „pokiaľ ide o tovar a služby, ktoré sú použité na účely zdaniteľných transakcií zdaniteľnej osoby, táto má právo v členskom štáte, v ktorom uskutočňuje tieto transakcie, odpočítať z výšky DPH, ktorú je povinná zaplatiť, [DPH splatnú alebo zaplatenú pre použitý tovar a služby]“.

### *Rakúske právo*

8 Umsatzsteuergesetz (zákon o dani z obratu) z 23. augusta 1994 (BGBl. 663/1994), v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „UStG“) má za cieľ prebrať smernicu o DPH do rakúskeho práva.

9 Podľa § 6 ods. 1 bodu 28 UStG:

„Z plnení, na ktoré sa vzťahuje § 1 ods. 1 body 1 a 2, sú [od DPH] oslobodené:

…

(28) iné plnenia skupín podnikov vykonávajúcich prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia pre svojich členov, pokiaľ sa tieto plnenia používajú priamo na uskutočnenie uvedených činností oslobodených od dane a pokiaľ tieto skupiny od svojich členov vyžadujú len presnú náhradu jednotlivých podielov vynaložených v rámci spoločných nákladov. To platí aj pre iné plnenia, ktoré sú poskytované medzi podnikmi vykonávajúcimi prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia, pokiaľ sú tieto plnenia použité priamo na uskutočnenie uvedených činností oslobodených od dane, ako aj na poskytovanie zamestnancov týchto podnikov pre skupiny uvedené v prvej vete.“

10 Ustanovenie § 6 ods. 1 bodov 7 a 8 UStG stanovuje ďalšie výnimky zo zdanenia DPH, najmä pre určité plnenia vykonávané orgánmi sociálneho zabezpečenia, ako aj pre poskytovanie a dojednávanie úverov.

11 Ustanovenie § 12 ods. 3 bodu 2 UStG okrem toho stanovuje vylúčenie práva na odpočítanie DPH zaplatenej na vstupe z dôvodu iných plnení, „pokiaľ podnikateľ používa tieto iné plnenia na uskutočnenie plnení oslobodených od dane“.

## Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

12 ***X*** je rakúska banka, ktorá je tiež materskou spoločnosťou rakúskej daňovej jednotky na účely DPH (skupina na účely DPH).

13 V nadväznosti na kontrolu vykonanú na mieste, ktorá viedla k vydaniu správy z 1. decembra 2021, daňový úrad konštatoval, že na určité cezhraničné služby poskytnuté zmluvným partnerom spoločnosti ***X*** týkajúce sa bankomatov sa nevzťahuje oslobodenie od dane stanovené v § 6 ods. 1 bode 8 písm. e) UStG. V dôsledku toho tento úrad na základe prevodu daňového dlhu zmenil platobné výmery z DPH spoločnosti ***X*** týkajúce sa sporného zdaňovacieho obdobia.

14 Keďže daňový úrad nevyhovel spoločnosti ***X*** v odpovedi na sťažnosť podanú 20. decembra 2021 proti týmto platobným výmerom, ***X*** návrhom z 13. júla 2022 navrhla, aby bola táto sťažnosť podaná na Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd, Rakúsko), ktorý je vnútroštátnym súdom predkladajúcim návrh na začatie prejudiciálneho konania.

15 Tento súd uvádza, že na základe svojej povinnosti neobmedzenej súdnej právomoci preskúmavať platobné výmery z DPH, ktoré sú predmetom sťažnosti, je povinný preskúmať ich prípadné nezrovnalosti a vykonať potrebné skutkové zistenia, a to aj v prípade, že dotknuté zdaniteľné osoby v tejto súvislosti nič nenamietajú, a prípadne aj vtedy, ak by jeho posúdenie malo viesť k nepriaznivému výsledku pre tieto zdaniteľné osoby.

16 V prejednávanej veci ***X*** uplatnila oslobodenie od DPH stanovené v § 6 ods. 1 bode 28 druhej vete UStG (ďalej len „dotknuté oslobodenie od dane“) v daňových priznaniach, ktoré viedli k vydaniu sporných platobných výmerov. Zákonnosť dotknutého oslobodenia od dane z hľadiska práva Únie, aj keď nie je v spore vo veci samej napadnutá, však vyvoláva pochybnosti.

17 Predkladajúci vnútroštátny súd tak na jednej strane uvádza, že toto oslobodenie od dane, ktoré nerozlišuje podľa obsahu dotknutého plnenia, nemá právny základ v práve Únie, najmä vzhľadom na smernicu o DPH. Domnieva sa však, že nie je schopný konať v súlade s tým, pretože nie je možné priamo uplatniť túto smernicu proti vôli zdaniteľnej osoby ani vyložiť vnútroštátne právo v súlade s uvedenou smernicou, keďže takýto výklad by bol v rozpore so zákonom.

18 Na druhej strane predkladajúci vnútroštátny súd usudzuje, že dotknuté oslobodenie od dane spĺňa podmienky na to, aby bolo kvalifikované ako „štátna pomoc“, a to najmä preto, že by sa mohlo považovať za zásah štátu, keďže nemá oporu v smernici o DPH, znamenalo by vzdanie sa prostriedkov, ktoré by štát inak získal, prinieslo by prospech spoločnosti ***X*** a príjemcom jej služieb, ktorí by boli v priamej konkurencii s inými európskymi bankami, a bolo by selektívne. Tento súd z toho vyvodzuje, že je potrebné položiť Súdnemu dvoru otázku týkajúcu sa súladu dotknutého oslobodenia od dane s ustanoveniami Zmluvy o FEÚ týkajúcimi sa štátnej pomoci.

Zdôrazňuje tiež, že zrušenie tohto oslobodenia od dane od 1. januára 2025 odhalilo pochybnosti samotného rakúskeho zákonodarcu, pokiaľ ide o súlad uvedeného oslobodenia od dane s právom Únie.

19 Za týchto podmienok Bundesfinanzgericht (Spolkový finančný súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Predstavuje oslobodenie od DPH iných plnení poskytovaných medzi podnikmi vykonávajúcimi prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia, pokiaľ sú tieto plnenia použité priamo na uskutočnenie uvedených činností oslobodených od dane, ako aj na poskytovanie zamestnancov týchto podnikov pre skupiny uvedené v prvej vete § 6 ods. 1 bodu 28 UStG, štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ?“

## O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

20 Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania nadväzuje na prvý návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý bol podaný 28. júna 2024 a vyhlásený za zjavne neprípustný uznesením z 5. mája 2025, Schoger (C-460/24, EU:C:2025:346), z dôvodu, že nespĺňal požiadavky stanovené v článku 94 písm. a) a c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

21 V bodoch 20 až 22 tohto uznesenia Súdny dvor na jednej strane konštatoval, že opis predmetu a relevantných skutkových okolností sporu vo veci samej je príliš stručný a neúplný na to, aby umožnil Súdnemu dvoru vykonať svoju právomoc rozhodovať o návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Na druhej strane v bodoch 23 až 27 uvedeného uznesenia dospel k záveru, že chýbali objektívne a zhodujúce sa skutočnosti umožňujúce overiť existenciu súvislosti medzi konkrétnym sporom prejednávaným pred predkladajúcim vnútroštátnym súdom a ustanoveniami práva Únie, ktorých výklad sa požadoval. Súdny dvor najmä uviedol, že predkladajúci vnútroštátny súd neuviedol dôvody, pre ktoré mali byť všetky náležitosti platobných výmerov, ktoré mu boli predložené v hlavnom konaní, bez ohľadu na prípadné námietky, predmetom preskúmania *ex offo* týmto súdom z hľadiska práva štátnej pomoci.

22 V nadväznosti na výzvu Súdneho dvora v tomto zmysle (uznesenie z 5. mája 2025, Schoger, C-460/24, EU:C:2025:346, bod 29) predkladajúci vnútroštátny súd v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania poskytol dodatočné informácie k tým, ktoré uviedol v prvom návrhu uvedenom v bode 20 tohto rozsudku.

23 Predkladajúci vnútroštátny súd na jednej strane teraz jasne uvádza procesné kroky, ktoré predchádzali podaniu návrhu na začatie prejudiciálneho konania, a vysvetľuje, prečo má rozhodnúť o dotknutom oslobodení od dane.

24 Na druhej strane uvedený súd špecifikuje predmet preskúmania, keď rozhoduje o sťažnosti napádajúcej platobné výmery z DPH. Predovšetkým spresňuje, že je oprávnený nahradiť posúdenie daňového orgánu svojím posúdením, pričom sa opiera o vnútroštátne procesné ustanovenia a vnútroštátnu judikatúru, ktorá podala ich výklad. Jeho neobmedzená súdna právomoc, ktorá mu umožňuje rozhodnúť o všetkých právnych a skutkových otázkach súvisiacich so sťažnosťou, ktorá mu bola predložená, nie je obmedzená na preskúmanie tejto sťažnosti. Prináleží mu, aby *ex offo* preskúmal všetky otázky vyplývajúce z platobných výmerov napadnutých vo veci samej, vrátane otázky zlučiteľnosti dotknutého oslobodenia od dane

s právom v oblasti štátnej pomoci, a to bez ohľadu na prípadné námietky v tejto súvislosti v kontexte sporu vo veci samej, a to aj v prípade, že by to malo viesť k zmene v neprospech práv dotknutých osôb.

25 Zatiaľ čo ***X*** a rakúska vláda spochybňujú prípustnosť tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania a ***X*** v tejto súvislosti tiež poznamenáva, že takéto *ex offo* preskúmanie môže odradiť daňovníkov od uplatňovania ich práv pred vnútroštátnymi súdmi, títo účastníci konania nespochybňujú vysvetlenia predkladajúceho vnútroštátneho súdu týkajúce sa rozsahu jeho právomoci. Okrem toho treba pripomenúť, že v rámci konania zavedeného článkom 267 ZFEÚ predkladajúci vnútroštátny súd vymedzí právny rámec na vlastnú zodpovednosť a Súdnemu dvoru neprináleží preverovať jeho správnosť (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. mája 2003, Salzmann, C-300/01, EU:C:2003:283, bod 31 a citovanú judikatúru).

26 Predkladajúci vnútroštátny súd okrem toho jasne vysvetľuje, prečo sa jeho otázka týka ustanovení Zmluvy o FEÚ týkajúcich sa štátnej pomoci, a nie smernice o DPH, ktorú má UStG za cieľ prebrať do rakúskeho práva. Spresňuje totiž dôvody, pre ktoré dotknuté oslobodenie od dane nespĺňa požiadavky stanovené touto smernicou na účely stanovenia oslobodení od DPH, pričom sa opiera najmä o vnútroštátnu právnu náuku. Z toho vyvodzuje, že výklad UStG v súlade so smernicou o DPH by bol v rozpore so zákonom, a teda by bol vylúčený, a dodáva, že by nemohol priamo uplatniť túto smernicu voči jednotlivcovi, aby sa vylúčilo uplatnenie dotknutého oslobodenia od dane.

27 Pokiaľ ide o tvrdenie spoločnosti ***X***, podľa ktorého preskúmanie *ex offo* kvalifikácie sporného oslobodenia od dane ako „štátnej pomoci“ by spochybnilo výlučné právomoci Európskej komisie v oblasti štátnej pomoci, treba uviesť, že tieto právomoci sa týkajú len posúdenia zlučiteľnosti opatrenia kvalifikovaného ako „štátna pomoc“ s vnútorným trhom, zatiaľ čo súdy vnútroštátne súdy v plnej miere oprávnené najprv podať výklad pojmu „štátna pomoc“, a v prípade pochybností môžu predložiť Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania, akým je návrh predložený predkladajúcim vnútroštátnym súdom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 22. marca 1977, Steinike & Weinlig, 78/76, EU:C:1977:52, bod 14, a z 18. júla 2007, Lucchini, C-119/05, EU:C:2007:434, bod 50). Treba dodať, že zásah vnútroštátnych súdov vyplýva z priameho účinku zákazu vykonania stanoveného v článku 108 ods. 3 poslednej vete ZFEÚ, ktorý sa vzťahuje najmä na každú pomoc, ktorá bola vykonaná bez toho, aby bola oznámená Komisii (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. júla 1996, SFEI a i., C-39/94, EU:C:1996:285, bod 39, ako aj citovanú judikatúru).

28 Podobne vzhľadom na to, že na jednej strane prináleží výlučne predkladajúcemu vnútroštátnemu súdu vymedziť skutkový rámec sporu, z ktorého vyplývajú predložené otázky, a nie je úlohou Súdneho dvora vyjadriť sa k posúdeniu, ktoré v tejto súvislosti vykonal tento súd (rozsudok zo 6. novembra 2014, Cartiera dell'Adda, C-42/13, EU:C:2014:2345, bod 31 a citovaná judikatúra), a že na druhej strane predkladajúci vnútroštátny súd uvádza, že ***X*** uplatňuje dotknuté oslobodenie od dane dôsledne, je irelevantné, ako tvrdí rakúska vláda, hoci to nijako nepodložila, či by bolo v rámci sporu vo veci samej uplatnené iné než dotknuté oslobodenie od dane, čo by zabránilo jeho uplatneniu.

29 Napokon tvrdenie rakúskej vlády a mimochodom spoločnosti ***X*** spochybňujúce existenciu výhody, ktorú by uplatnenie dotknutého oslobodenia od dane tejto spoločnosti priznalo, patrí do vecného posúdenia existencie štátnej pomoci, na ktorú sa predkladajúci vnútroštátny súd pýta Súdneho dvora, a nie prípustnosti tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Pokiaľ ide o údajný nedostatok spresnení poskytnutých predkladajúcim vnútroštátnym súdom na to, aby

bolo možné posúdiť niektoré podmienky vyžadované na kvalifikáciu opatrenia ako „štátnej pomoci“, treba pripomenúť, že ak opis skutkového a právneho kontextu vykazuje nedostatky, ktoré bránia Súdnemu dvoru odpovedať s požadovanou presnosťou na niektoré jemu položené otázky, môže stále rozhodnúť, pričom ponechá otvorené určité aspekty odpovedí na položené otázky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júna 1998, Corsica Ferries France, C-266/96, EU:C:1998:306, bod 25).

30 V dôsledku toho je tento návrh na začatie prejudiciálneho konania prípustný.

## O prejudiciálnej otázke

31 Svojou otázkou sa predkladajúci vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 107 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že dotknuté oslobodenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle tohto ustanovenia.

32 Na účely poskytnutia užitočnej odpovede predkladajúcemu vnútroštátnemu súdu je potrebné presne určiť pôsobnosť tohto oslobodenia od dane.

33 Uvedené oslobodenie od dane je upravené v § 6 ods. 1 bode 28 druhej vete UStG, ktorý stanovuje, že od DPH sú oslobodené „iné plnenia, ktoré sú poskytované medzi podnikmi vykonávajúcimi prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia, pokiaľ sú tieto plnenia použité priamo na uskutočnenie uvedených plnení oslobodených od dane, ako aj na poskytovanie zamestnancov týchto podnikov pre skupiny [podnikov vykonávajúcich prevažne plnenia súvisiace s týmto sektorom]“.

34 Dotknuté oslobodenie od dane bolo zrušené od 1. januára 2025, ale bolo účinné v spornom zdaňovacom období.

35 Zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, vyplýva, že v praxi boli podniky, na ktoré sa vzťahovalo dotknuté oslobodenie od dane, t. j. „podniky vykonávajúce prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia“, chápané široko a zahŕňali aj podniky, ktoré nemali bankovú licenciu. Okrem toho, vzhľadom na ťažkosti spojené s overovaním používania služieb poskytovaných týmito podnikmi „na vykonávanie činností oslobodených od dane [týkajúcich sa bankového, poisťovacieho alebo dôchodkového sektora]“ bolo bežnou praxou rakúskych daňových orgánov, prinajmenšom počas sporného zdaňovacieho obdobia, oslobodiť od dane všetky služby poskytované medzi dotknutými podnikmi, ktoré neboli oslobodené od dane podľa iného ustanovenia UStG. Predkladajúci vnútroštátny súd uvádza ako príklad poskytovanie služieb v oblasti informatiky, poskytovanie poradenských služieb alebo aj poskytovanie reštauračných služieb alebo služieb starostlivosti o deti.

36 Možno preto dospieť k záveru, že predkladajúci vnútroštátny súd sa svojou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 107 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že oslobodenie od DPH služieb, ktoré nie sú inak oslobodené od dane a ktoré sú poskytované medzi podnikmi vykonávajúcimi prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia, predstavuje štátnu pomoc v zmysle tohto ustanovenia.

37 Kvalifikácia vnútroštátneho opatrenia ako „štátnej pomoci“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ vyžaduje, aby boli splnené všetky nasledujúce podmienky. Po prvé musí ísť o zásah zo strany štátu alebo o zásah zo štátnych prostriedkov. Po druhé tento zásah musí svojmu príjemcovi poskytovať selektívnu výhodu. Po tretie musí narúšať alebo hroziť narušením hospodárskej súťaže. Po štvrté

musí mať schopnosť ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi (pozri rozsudok z 8. novembra 2022, Fiat Chrysler Finance Europe/Komisia, C-885/19 P a C-898/19 P, EU:C:2022:859, bod 66 a citovanú judikatúru).

38 Po prvé, pokiaľ ide o štátny pôvod dotknutého oslobodenia od dane, treba uviesť, že na toto oslobodenie sa nevzťahuje žiadne z oslobodení od dane taxatívne stanovených smernicou o DPH, ktoré sa majú vykladať doslovne [pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. júla 2020, Blackrock Investment Management (UK), C-231/19, EU:C:2020:513, bod 22 a citovanú judikatúru]. Článok 135 smernice o DPH, ktorý stanovuje jediné oslobodenie od dane povolené podnikom pôsobiacim v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. marca 2014, ATP PensionService, C-464/12, EU:C:2014:139, bod 59), sa týka totiž len určitých činností vykonávaných týmito podnikmi, ako sú poisťovacie a zaisťovacie transakcie alebo poskytovanie, dojednávanie a správa úverov alebo správa podielových fondov, medzi ktoré nepatria činnosti, na ktoré sa vzťahuje dotknuté oslobodenie od dane, ako ho vykonáva rakúska daňová správa.

39 Z toho vyplýva, že dotknuté oslobodenie od dane možno pripísať rakúskemu štátu. Oslobodenie od dane stanovené členským štátom je totiž pripísateľné Európskej únii, a nie tomuto štátu, len ak sa obmedzuje na prevzatie jasnej a presnej povinnosti stanovenej v smernici (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. apríla 2009, Puffer, C-460/07, EU:C:2009:254, bod 70), čo nie je prípad v prejednávanej veci.

40 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa priznania dotknutého oslobodenia od dane zo štátnych prostriedkov, ktorá musí byť tiež splnená na to, aby sa považovala za „štátnu pomoc“ (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. mája 2002, Francúzsko/Komisia, C-482/99, EU:C:2002:294, bod 24 a citovanú judikatúru), stačí pripomenúť ustálenú judikatúru, podľa ktorej je pojem „pomoc“ všeobecnejší než pojem „subvencia“ vzhľadom na to, že nezahŕňa len pozitívne plnenia, akými sú samotné subvencie, ale aj zásahy štátu, ktoré rôznymi formami znižujú náklady, ktoré obvykle zaťažujú rozpočet podniku, a ktoré preto, hoci nie sú subvenciami v úzkom zmysle slova, majú rovnakú povahu a rovnaké účinky. Z toho vyplýva, že opatrenie, ktorým verejné orgány priznajú určitým podnikom oslobodenie od dane, ktoré – hoci nepredstavuje prevod štátnych prostriedkov – stavia ich príjemcov do finančnej situácie, ktorá je výhodnejšia ako situácia iných daňovníkov, predstavuje „štátnu pomoc“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. septembra 2011, Paint Graphos a i., C-78/08 až C-80/08, EU:C:2011:550, body 45 a 46, ako aj citovanú judikatúru).

41 Vplyv na štátne prostriedky nie je spochybnený údajným vyšším daňovým zaťažením spoločnosti ***X*** z dôvodu neexistencie práva na odpočítanie dane spojeného s dotknutým oslobodením od dane.

42 Je pravda, že existencia oslobodenia od DPH, akým je dotknuté oslobodenie od dane, vylučuje právo na odpočítanie DPH prípadne zaplatenej na vstupe v súlade s článkom 168 smernice o DPH, ktorý obmedzuje odpočítanie DPH zaplatenej za tovar a služby na prípady, keď sa tento tovar a tieto služby používajú na účely zdaniteľných činností, a v súlade s § 12 ods. 3 bodom 2 UStG, ktorým bol tento článok 168 prebraný do rakúskeho práva. Konkrétne to znamená, že DPH zaplatená spoločnosťou ***X*** za prípadný tovar alebo služby použité na poskytovanie oslobodených plnení zostáva na jej ťarchu.

43 Na jednej strane sa však overovanie poskytnutia opatrenia zo štátnych prostriedkov zo svojej podstaty posudzuje hlavne na úrovni príslušného štátu a jeho rozpočtu, a nie na základe individuálnej situácie príjemcu tohto opatrenia. V prejednávanej veci ide o overenie, či sa daňové príjmy štátu znižujú. Na druhej strane sa existencia štátnych prostriedkov v každom prípade vykladá tak, že zahŕňa prípady dostatočne konkrétneho hospodárskeho rizika výdavkov zaťažujúcich štátny rozpočet (rozsudok z 8. júna 2023, Prestige and Limousine, C-50/21, EU:C:2023:448, bod 54 a citovaná judikatúra). Zohľadňuje sa teda potenciál zníženia týchto príjmov, a nie skutočnosť, že k nemu skutočne došlo.

44 V prejednávanej veci však z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v prípravných prácach k zákonu, ktorým sa stanovilo zrušenie dotknutého oslobodenia od dane od 1. januára 2025, samotný rakúsky zákonodarca poukázal na dodatočné príjmy z DPH v prospech Rakúskej republiky vyplývajúce z tohto zrušenia na rok 2025 a nasledujúce roky.

45 Po druhé, pokiaľ ide o výhodu, ktorú by poskytlo uplatnenie dotknutého oslobodenia od dane, a o selektívnu povahu tejto výhody, treba pripomenúť, že judikatúra chápe kritérium výhody naširoko tak, že zahŕňa všetky zásahy, ktoré sú bez ohľadu na formu spôsobilé priamo alebo nepriamo zvýhodniť podniky alebo ktoré treba považovať za ekonomickú výhodu, ktorú by prijímajúci podnik za normálnych trhových podmienok nezískal (rozsudok z 8. mája 2013, Libert a i., C-197/11 a C-203/11, EU:C:2013:288, bod 83, ako aj citovaná judikatúra).

46 Súdny dvor navyše rozhodol, že ak sa daňová schéma pomoci uplatňuje na ročnom alebo pravidelnom základe, Komisia musí preukázať len, že táto schéma pomoci môže zvýhodňovať jej príjemcov, a to tak, že overí, že celkovo môže v okamihu jej prijatia vzhľadom na vlastnosti, ktorými sa vyznačuje, viesť k nižšiemu zdaneniu v porovnaní s tým, ktoré vyplýva z uplatnenia všeobecnej daňovej schémy, a to bez ohľadu na to, že táto inštitúcia nemá s ohľadom na tieto vlastnosti možnosť určiť vopred a na každé zdaňovacie obdobie presnú úroveň zdanenia, ktorá sa na túto schému viaže. Komisia je povinná určiť, či uvedená schéma skutočne poskytla výhodu svojim príjemcom posudzovaným individuálne, vo fáze prípadného vymáhania pomoci poskytnutej na základe tejto schémy, keďže takéto vymáhanie vyžaduje určenie presnej výšky pomoci, z ktorej títo príjemcovia skutočne mali prospech počas každého zdaňovacieho obdobia (rozsudok zo 4. marca 2021, Komisia/Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, body 87 a 88).

47 Pokiaľ ide o oslobodenie od DPH, akým je dotknuté oslobodenie od dane, treba konštatovať, že jeho uplatnenie môže priniesť výhodu podnikom poskytujúcim služby, na ktoré sa vzťahuje toto oslobodenie a ktoré sú v prípade, že skutočnosti zo spisu nepreukazujú opak, z právneho hľadiska príjemcami uvedeného oslobodenia. Tieto podniky sú zvýhodnené v porovnaní s podnikmi, na ktoré sa dotknuté oslobodenie od dane neuplatňuje, a teda sú povinné fakturovať DPH, pokiaľ ide o poskytovanie tých istých služieb podnikom, ktoré, ako je to v prejednávanej veci, nemajú právo na odpočítanie DPH zaplatenej na vstupe vzhľadom na oslobodenie mnohých ich plnení od dane podľa článku 135 smernice o DPH a UStG.

48 Naproti tomu vzhľadom na judikatúru uvedenú v bode 46 tohto rozsudku nie je potrebné v štádiu kvalifikácie ako „pomoci“ a v prípade potenciálnej daňovej schémy pomoci, o akú ide vo veci samej, v každom konkrétnom prípade overiť vplyv nemožnosti odpočítať DPH zaplatenú na vstupe, ktorá je spojená s dotknutým oslobodením od dane, a tak sa ubezpečiť, že zníženie daňového zaťaženia vyplývajúceho z tohto oslobodenia nebude kompenzované, alebo dokonca nadmerne kompenzované daňovým zaťažením súvisiacim s DPH za tovar a služby použité na poskytovanie služieb oslobodených od dane do takej miery, že je pre dotknuté podniky

nevýhodná. Platí to o to viac, že takáto kompenzácia a jej rozsah závisia od vzniku náhodných a meniacich sa okolností v závislosti od daňovníkov, najmä v prejednávanej veci od použitia tovaru a služieb podliehajúcich DPH a od rozsahu tohto použitia.

49 Úvahy uvedené v predchádzajúcom bode platia tak vtedy, keď je Komisia poverená vyjadriť sa k existencii pomoci, ako to bolo vo veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok zo 4. marca 2021, Komisia/Fútbol Club Barcelona (C-362/19 P, EU:C:2021:169), ako aj vtedy, keď vnútroštátny súd musí overiť existenciu pomoci, ako je to v prejednávanej veci, keďže odôvodnenie uvedené Súdnym dvorom v tomto rozsudku sa uplatňuje aj na vnútroštátny súd. V oboch prípadoch totiž ide o zabránenie tomu, aby členské štáty, ktoré vykonávajú schémy pomoci bez ich predchádzajúceho oznámenia v rozpore s povinnosťou, ktorá im vyplýva z článku 108 ods. 3 ZFEÚ, boli zvýhodnené oproti členským štátom, ktoré si túto povinnosť splnia, čo by platilo v prípade, ak by Komisia alebo vnútroštátny súd boli povinné na účely posúdenia existencie schémy pomoci na základe údajov získaných po prijatí tejto schémy overiť, či sa výhoda skutočne prejavila alebo bola kompenzovaná nevýhodami (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 4. marca 2021, Komisia/Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, bod 93).

50 Okrem toho v súlade s judikatúrou a s cieľom odpovedať na tvrdenie rakúskej vlády, podľa ktorého dotknuté oslobodenie od dane kompenzuje osobitné náklady spôsobené štrukturálnymi nevýhodami uloženými niektorým z dotknutých podnikov, treba pripomenúť, že okolnosť, že členský štát sa snaží jednostrannými opatreniami zosúladiť podmienky hospodárskej súťaže existujúce v určitom hospodárskom sektore s podmienkami prevládajúcimi v iných sektoroch, nemôže zbaviť tieto opatrenia charakteru pomoci (pozri v tomto zmysle rozsudok z 3. marca 2005, Heiser, C-172/03, EU:C:2005:130, bod 54 a citovanú judikatúru). V každom prípade v rozsahu, v akom rakúska vláda uvádza, že týmito štrukturálnymi nevýhodami sú dotknuté malé banky, poisťovne a dôchodkové fondy, ako aj skupiny, združenia a bankové kooperatívy organizované decentralizovane, ktoré nemôžu tvoriť skupinu na účely DPH, stačí uviesť, že pôsobnosť dotknutého oslobodenia od dane nie je nijako obmedzená na tieto kategórie podnikov a že v prejednávanej veci je ***X*** práve súčasťou skupiny na účely DPH ako materská spoločnosť.

51 Pokiaľ ide o podmienku týkajúcu sa selektívnej povahy výhody, ktorú dotknuté opatrenie poskytuje svojim príjemcom, podľa ustálenej judikatúry je potrebné na účely kvalifikácie daňového opatrenia, o aké ide vo veci samej, ako „selektívneho“ v prvom rade identifikovať referenčný systém, teda „bežný“ systém zdaňovania uplatniteľný v dotknutom členskom štáte, a v druhom rade preukázať, že dotknuté daňové opatrenie sa odchyľuje od tohto referenčného rámca, pretože zavádza rozlišovanie medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sa vzhľadom na cieľ sledovaný spoločným daňovým systémom nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii. Pojem „štátna pomoc“ však nezahŕňa opatrenia zavádzajúce rozlišovanie medzi podnikmi, ktoré sú vzhľadom na cieľ sledovaný dotknutým právnym systémom v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii a preto sú *a priori* selektívne, ak sa členskému štátu podarí v treťom rade preukázať, že toto rozlišovanie je odôvodnené v tom zmysle, že vyplýva z povahy alebo štruktúry systému, ktorého sú uvedené opatrenia súčasťou (rozsudok z 29. apríla 2025, Prezydent Miasta Mielca, C-453/23, EU:C:2025:285, bod 44 a citovaná judikatúra).

52 Dotknuté osoby a predkladajúci vnútroštátny súd sa zhodujú v tom, že v prejednávanej veci je referenčný rámec tvorený všeobecným režimom zdanenia DPH, teda harmonizovaným referenčným rámcom, ktorý obmedzuje daňovú autonómiu členských štátov.

53 V prejednávanej veci výnimka z tohto harmonizovaného referenčného rámca spočíva v tom, že podľa § 6 ods. 1 bodu 28 druhej vety UStG, ktorý nemá základ v smernici o DPH, sú služby poskytované určitou kategóriou podnikov tej istej kategórii podnikov, a to „podnikmi vykonávajúcimi prevažne činnosti v sektore bankových služieb, poisťovacích služieb alebo služieb dôchodkového zabezpečenia“, oslobodené od DPH, zatiaľ čo tieto služby podliehajú DPH, ak ich poskytujú podniky, ktoré nepatria do tejto kategórie. Podniky, na ktoré sa vzťahuje dotknuté oslobodenie od dane, sa však v súvislosti s príslušnými službami, teda so všetkými službami, ktoré nie sú inak oslobodené od dane a ktoré sú poskytované týmto typom podnikov, ako sú napríklad spoločnosti uvedené v bode 35 tohto rozsudku, nachádzajú v rovnakej situácii ako všetci ostatní poskytovatelia, ktorí tieto služby poskytujú.

54 Ako totiž vyplýva z bodov 35 a 38 tohto rozsudku, za príjemcov dotknutého oslobodenia od dane sa nepovažujú iba podniky, ktoré majú bankovú licenciu a z tohto dôvodu podliehajú osobitným pravidlám a obmedzeniam, a to tým skôr, že ide o transakcie, ktoré nemusia mať nutne súvis s bankovými transakciami, ako sú transakcie, o ktoré ide vo veci samej. Okrem toho ani skutočnosť, že títo príjemcovia nemajú právo na odpočítanie DPH zaplatenej pri plneniach na vstupe, neumožňuje odlíšiť ich od ostatných dotknutých poskytovateľov služieb, keďže táto neexistencia práva na odpočítanie je spojená práve s dotknutým oslobodením od dane. Právny dôsledok, ktorý pre poskytovateľov, ktorí sú príjemcovia pomoci, vyplýva len z uplatnenia skúmaného opatrenia, pritom svojou povahou nepreukazuje, že sa nachádzajú v odlišnej situácii ako poskytovatelia, ktorí nie sú príjemcami tohto opatrenia.

55 Pokiaľ ide o odôvodnenie rozlišovania, ktorého sa týka povaha alebo štruktúra systému, do ktorého patrí dotknuté oslobodenie od dane, treba pripomenúť, že podľa odôvodnenia 5 smernice o DPH „systém DPH je najjednoduchší a najneutrálnejší, keď sa daň vyberá čo najvšeobecnejším spôsobom a keď sa vzťahuje na všetky stupne výroby a distribúcie, ako aj na poskytovanie služieb“.

56 Hoci tak prináleží predkladajúcemu vnútroštátnemu súdu, aby overil existenciu prípadného odôvodnenia s prihliadnutím na všetky relevantné okolnosti sporu, ktorý prejednáva, zdá sa, že zachovanie daňovej neutrality, predchádzanie súbehu daní a administratívne zjednodušenie uvádzané rakúskou vládou v jej pripomienkach nemôžu odôvodniť predmetné rozlišovanie. Takéto odôvodnenia sú totiž smernicou o DPH spojené s čo najvšeobecnejším výberom DPH, a nie s možnosťou stanoviť oslobodenia od dane, pričom navyše treba spresniť, ako je uvedené v bode 38 tohto rozsudku, že ani jedno z oslobodení od DPH taxatívne stanovených touto smernicou nezodpovedá dotknutému oslobodeniu od dane.

57 Z toho vyplýva, že podmienka týkajúca sa selektívnej povahy výhody poskytnutej predmetným opatrením jeho príjemcom je dotknutým oslobodením od dane splnená.

58 Po tretie, pokiaľ ide o podmienku, podľa ktorej predmetné opatrenie musí narúšať hospodársku súťaž alebo hroziť jej narušením, v súlade so znením článku 107 ods. 1 ZFEÚ nie je potrebné preukázať skutočné narušenie hospodárskej súťaže, ale len preskúmať, či toto opatrenie môže narušiť hospodársku súťaž (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 14. januára 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, bod 65 a citovanú judikatúru). Takéto narušenie hospodárskej súťaže vyplýva v tomto prípade z výhody, ktorú majú oslobodené podniky, ako aj ich zákazníci, pričom všetky tieto subjekty pôsobia v liberalizovanom sektore. Podľa ustálenej judikatúry totiž výhoda poskytnutá podniku pôsobiacemu v konkurenčnom odvetví môže charakterizovať skutočný alebo potenciálny vplyv predmetného opatrenia na hospodársku súťaž (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze a i., C-222/04, EU:C:2006:8, bod 142, ako aj

citovanú judikatúru). V prejednávanej veci, s výhradou overenia predkladajúcim vnútroštátnym súdom, v prípade neexistencie osobitných pravidiel alebo obmedzení podnikov poskytujúcich dotknuté služby možno tieto služby považovať za poskytované v konkurenčnom prostredí.

59 Po štvrté, pokiaľ ide o podmienku, podľa ktorej predmetné opatrenie musí mať schopnosť ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, v prejednávanej veci vyplýva táto podmienka z výhody, ktorú umožňuje dotknuté oslobodenie od dane. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že ak pomoc, ktorú členský štát poskytne, posilňuje v rámci obchodu v Spoločenstve postavenie určitých podnikov voči iným konkurenčným podnikom, tento obchod sa musí považovať za ovplyvnený touto pomocou (rozsudok zo 14. januára 2015, Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, bod 66 a citovaná judikatúra).

60 Okolnosť, že z dotknutého oslobodenia od dane majú prospech aj zdaniteľné osoby usadené v iných členských štátoch, nemôže spochybniť skutočnosť, že môže ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Všetkým podnikom poskytujúcim služby podnikom vykonávajúcim činnosti týkajúce sa sektora bankových služieb, poisťovacích služieb alebo služieb dôchodkového zabezpečenia a na ktoré sa nevzťahuje dotknuté oslobodenie od dane, bez ohľadu na to, či sú usadené v Rakúsku alebo v iných členských štátoch, sa znižujú šance ponúkať predmetné služby (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. septembra 2000, Nemecko/Komisia, C-156/98, EU:C:2000:467, body 34 a 35).

61 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy, treba na prejudiciálnu otázku odpovedať tak, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že oslobodenie od DPH služieb, ktoré nie sú inak oslobodené od dane a ktoré sú poskytované medzi podnikmi vykonávajúcimi prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia, predstavuje štátnu pomoc v zmysle tohto ustanovenia.

## O časovom obmedzení účinkov tohto rozsudku

62 Rakúska vláda navrhuje, aby boli časové účinky tohto rozsudku obmedzené na skutkové okolnosti, ktoré nastanú po jeho vyhlásení. Konštatovanie existencie štátnej pomoci by mohlo mať vážne dôsledky na rakúsky sektor bankovníctva a poisťovníctva, keďže všetky činnosti oslobodené od dane na základe dotknutého oslobodenia od dane by museli byť prehodnotené, čo by navyše mohlo viesť k masívnym sporom pred vnútroštátnymi súdmi. Okrem toho dotknuté hospodárske subjekty konali v dobrej viere a v súlade s relevantnou vnútroštátnou právnou úpravou, ktorá platila už desaťročia.

63 Treba pripomenúť, že výklad, ktorý Súdny dvor dáva pravidlám práva Únie pri výkone svojej právomoci podľa článku 267 ZFEÚ, objasňuje a spresňuje význam a dosah týchto pravidiel tak, ako sa musia alebo by sa mali chápať a uplatňovať odo dňa, keď nadobudli účinnosť. Súdny dvor môže len výnimočne prostredníctvom uplatnenia všeobecnej zásady právnej istoty, ktorá je vlastná právnemu poriadku Únie, pristúpiť k obmedzeniu možnosti akejkoľvek dotknutej osoby dovolávať sa ustanovenia, ktoré vyložil, s cieľom spochybniť právne vzťahy, ktoré vznikli v dobrej viere. Na to, aby sa rozhodlo o takom obmedzení, je nevyhnutné, aby boli splnené dve podstatné kritériá, ktorými sú dobrá viera dotknutých osôb a riziko vážnych ťažkostí [rozsudok z 22. júna 2021, Latvijas Republikas Saeima (Pokutové body), C-439/19, EU:C:2021:504, body 132 a 136, ako aj citovaná judikatúra].

64 Súdny dvor sa k tomuto riešeniu preto priklonil len za presne stanovených okolností, a to najmä vtedy, keď existovalo riziko vážnych ekonomických dôsledkov, predovšetkým vzhľadom na veľký počet právnych vzťahov, ktoré vznikli v dobrej viere na základe právnej úpravy, ktorá sa oprávnene považovala za platnú, a keď sa zdalo, že jednotlivci a vnútroštátne orgány boli nabádaní ku konaniu, ktoré nie je v súlade s právom Únie z dôvodu vážnej a objektívnej neistoty týkajúcej sa dosahu ustanovení práva Únie, ku ktorej prípadne prispelo i konanie iných členských štátov alebo Komisiou (rozsudok z 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International a i., C-110/15, EU:C:2016:717, bod 61, ako aj citovaná judikatúra).

65 Pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa existencie rizika vážnych ekonomických dôsledkov, treba pripomenúť, že členskému štátu, ktorý navrhuje obmedzenie časových účinkov rozsudku vyhláseného v prejudiciálnom konaní, prináleží, aby Súdnemu dvoru predložil číselné údaje, ktoré preukazujú riziko takýchto dôsledkov (rozsudok z 20. decembra 2017, Erzeugerorganisation Tiefkühlgemüse, C-516/16, EU:C:2017:1011, bod 91 a citovaná judikatúra).

66 V prejednávanej veci sa však rakúska vláda obmedzuje na uvedenie vážnych dôsledkov bez akéhokoľvek spresnenia týkajúceho sa rozsahu činností medzi podnikmi v sektore bankových služieb, poisťovacích služieb alebo služieb dôchodkového zabezpečenia, na ktoré sa vzťahuje dotknuté oslobodenie od dane, a teda potenciálneho vplyvu povinnosti zaplatiť DPH vzťahujúcu sa na tieto služby na tento sektor.

67 V každom prípade a bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie v oblasti štátnej pomoci, by sa definitívne uzavreté zdaňovacie obdobia nemali opätovne otvárať v rámci vnútroštátnych súdnych konaní v nadväznosti na tento rozsudok (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. septembra 2017, DNB Banka, C-326/15, EU:C:2017:719, bod 40 a citovanú judikatúru). Výklad pravidla práva Únie, ktorý podáva Súdny dvor v rámci výkonu svojej právomoci, ktorú mu priznáva článok 267 ZFEÚ, sa totiž môže a musí uplatniť na právne vzťahy vzniknuté a založené pred vyhlásením rozsudku, ktorým sa rozhodlo o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ak sú okrem iného splnené podmienky umožňujúce predložiť príslušným vnútroštátnym súdom spor týkajúci sa uplatnenia uvedeného pravidla, najmä pokiaľ ide o lehoty na podanie žaloby (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. septembra 2016, Microsoft Mobile Sales International a i., C-110/15, EU:C:2016:717, bod 59 a citovanú judikatúru).

68 Za týchto okolností treba konštatovať, že druhé kritérium týkajúce sa rizika vážnych ťažkostí nie je splnené, takže nie je potrebné overiť, či je splnené kritérium týkajúce sa dobrej viery dotknutých osôb.

69 Časové účinky tohto rozsudku nie je teda potrebné obmedziť.

## O trovách

70 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred predkladajúcim vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol:

**Článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že oslobodenie od dane z pridanej hodnoty služieb, ktoré nie sú inak oslobodené od dane a ktoré sú poskytované medzi podnikmi vykonávajúcimi prevažne činnosti v sektore bankovníctva, poisťovníctva alebo dôchodkového zabezpečenia, predstavuje štátnu pomoc v zmysle tohto ustanovenia.**

Podpisy